

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา

นางสาวกมลมาลย์ ชาวเหนือดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-0952-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

18 กค 2549

I20473229

FACTORS RELATED TO PROFESSIONALISM OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Miss Kamonmarl Chaonuadee

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation

Department of Educational Research

Faculty of Education

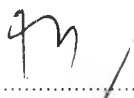
Chulalongkorn University

Academic year 2002

ISBN 974-17-0952-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา
โดย นางสาวกมลมาลย์ ชาวเนื้อดี
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

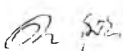
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

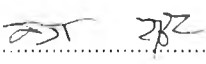

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

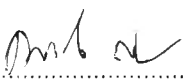
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญใจ สุขโรจน์)

กมลมาลย์ ชาวเหนือดี : องค์กรประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา (FACTORS RELATED TO PROFESSIONALISM OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 175 หน้า ISBN 974-17-0952-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาตัวแปรและวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์มาตรฐานวัดความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา จำนวน 8 คน 2) ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูดีเด่น ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 175 คน และครูทั่วไป ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 350 คน เพื่อให้ข้อมูลในการหาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบแบบ Principal Component และหมุนแกนแบบ Orthogonal ด้วยวิธี Varimax

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษาที่ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและกระ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 8 คน มีทั้งหมด 111 ตัวแปร
2. องค์กรประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา มี 9 องค์ประกอบ คือ (1) การปฏิบัติตนของครูมืออาชีพ (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การเตรียมการสอน (4) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (5) การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (6) การให้ความรู้แก่ผู้เรียน (7) การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน (8) การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (9) การพัฒนาผู้เรียน โดยที่องค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนของความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษาได้ร้อยละ 31.214
3. เกณฑ์มาตรฐานวัดความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษาเป็นเกณฑ์ตัดสิน 3 ระดับ คือ ระดับมาก มีค่า/คะแนน 0.78 ขึ้นไป ระดับปานกลาง มีค่า/คะแนน -0.64 ถึง 0.78 และระดับน้อย มีค่า/คะแนน -0.64 ลงมา

บรรณานุกรม

ประเมินผลการศึกษา

2545

ลายมือชื่อนักคิด..... กมลมาลย์ ชาวเหนือดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4283652127: MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEY WORD: FACTORS / FACTORS RELATED TO PROFESSIONALISM / FACTORS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS

KAMONMARL CHAONUADDEE : FACTORS RELATED TO PROFESSIONALISM OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS. THESIS ADVISORS: PROF. UTUMPORN JAMORNMANN, Ph.D. THESIS COADVISOR : DUANGKAMOL TRAIWICHITKHUN, Ph.D. 175 pp. ISBN 974-17-0952-8

The purposes of this research were to study variables and analyze factors related to professionalism of primary school teachers and constructed standard criterion for teaching profession. Participants consisted of 8 educational experts to confirm variables related to professionalism of primary school teachers, 175 national awarded teachers, master awarded teachers and outstanding awarded teachers and 350 teachers in the primary education level under the National Primary Education Commission to yield data for analysis.

The results were as follows:

1. 111 variables related to professionalism of primary school teachers confirmed by 8 experts.
2. 9 factors related to professionalism of primary school teachers were resulted from factor analysis : (1) Teacher Professionalism Performance (2) Instruction Management (3) Preparing Teaching (4) Relationship with Others (5) Organizing Good Atmosphere (6) Share Knowledge to Learners (7) Applying Technological Media to Instruction (8) Child Centered Emphasis and (9) Growth Learners Emphasis. All 9 factors explained 31.214 percent of total variance of professionalism of primary school teachers.
3. 3 levels of criteria discriminating professionalism of primary school teachers :
-0.64 and lower, -0.64 - 0.78, and 0.78 and over.

Department Educational Research
Field of Study Educational Measurement and Evaluation
Academic Year 2002

Student' s signature..... *Kamonmarl Chaonudee*
Advisor' s signature..... *U*
Co-Advisor' s signature..... *Duangkamol Trai*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา และความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ากรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ภาควิชาวิจัยทุกคนที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อไสว ชาวเนื้อดี บิดาผู้ล่วงลับ คุณแม่เกษร สรรค์วงศ์ คุณพี่อัมพิกา ม่วงพา และคุณประนอม เจริญชนม์ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กมลมาลย์ ชาวเนื้อดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ปัญหาวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	5
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครุมีอาชีพ.....	5
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน.....	54
ตอนที่ 3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครุมีอาชีพ.....	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครุมีอาชีพ ระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ	
ระดับประถมศึกษา.....	102
2.1 ลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	102
2.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร.....	104
2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ	
ระดับประถมศึกษา.....	108
ตอนที่ 3 ผลการสร้างเกณฑ์มาตรฐานวัดความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา.....	115
5 สรุปลผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
สรุปลผลการวิจัย.....	120
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะ.....	128
รายการอ้างอิง.....	130
ภาคผนวก.....	136
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	137
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์.....	139
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ	
ความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา.....	142
ภาคผนวก ง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 111 ตัวแปร.....	156
ภาคผนวก จ ผลการหมุนแกน.....	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	175

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนการสอนที่ครูเป็นสำคัญกับนักเรียนเป็นสำคัญ.....	38
2 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษาที่ได้จากการศึกษาเอกสาร.....	39
3 เกณฑ์และน้ำหนักคะแนนในการคัดเลือกครูแห่งชาติ 2543.....	60
4 เกณฑ์และน้ำหนักคะแนนในการคัดเลือกครูต้นแบบ ปี 2543.....	62
5 เกณฑ์และคะแนนในการให้รางวัลความเป็นเลิศของครูในฮ่องกง.....	65
6 รายการประเมิน คะแนนเต็มและเกณฑ์การตัดสินอาจารย์ 3.....	67
7 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนผู้ให้ข้อมูล.....	78
8 ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้ง 2 ครั้งของการตอบแบบสอบถาม.....	86
9 วันและเวลาในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	87
10 ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 8 คน.....	87
11 จำนวนและร้อยละของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง.....	92
12 ผลการสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	95
13 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	102
14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปร 111 ตัวแปร.....	104
15 องค์ประกอบที่ 1 "การปฏิบัติตนของครูมืออาชีพ".....	109
16 องค์ประกอบที่ 2 "การจัดการเรียนการสอน".....	110
17 องค์ประกอบที่ 3 "การเตรียมการสอน".....	111
18 องค์ประกอบที่ 4 "ความสัมพันธ์กับผู้อื่น".....	112
19 องค์ประกอบที่ 5 "การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้".....	112
20 องค์ประกอบที่ 6 "การให้ความรู้แก่ผู้เรียน".....	113
21 องค์ประกอบที่ 7 "การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน".....	113
22 องค์ประกอบที่ 8 "การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ".....	114
23 องค์ประกอบที่ 9 "การพัฒนาผู้เรียน".....	114
24 สรุปองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษาทั้งหมด.....	115
25 การแจกแจงความถี่ของค่าคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score).....	116
26 สถิติพื้นฐานของค่าคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score).....	117
27 เกณฑ์ตัดสิน 3 ระดับ.....	118
28 ผลการวิเคราะห์ความเป็นครูมืออาชีพ ระดับประถมศึกษา.....	118

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	ฮิสโตแกรมการแจกแจงความถี่ของค่าคะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 464 คน.....	116
---	---	-----